

отворени идентитети

Се раѓаме машки и женски, стануваме жени и мажи. Ајде да учиме од момчињата и од девојчињата: како цветови, се отвораат и се затвораат. Се отвораат при средбата со очите на мајката, со предметите што ги допираат, со гласовите што ги слушаат, со сопствените чувства и сетила. Се ощоорасти и учат како да запознаваат, да препознаваат, како да се движат во просторот и да пливаат во времето. Се зашворааш за да добијат време за размисла, за препуштање во сонот, во фантазијата, нарација на самите себеси и на односот со другите, со светот. За момчињата и за девојчињата раката е рака, розата е роза. Кога плачат, тие СЕ самиот плач, кога се смеат стануваат смеа, кога страдаат СЕ страдање. Живеат во мигот на сегашноста, поминуваат и смело чекорат низ него. Среќаваат, испитуваат, проучуваат, запознаваат, растат. Растат во природен амбиент и во општествен пејзаж. Но, не се сами, тука се и другите: звуците, глувата тишина, движењата, болката, смртта. Среќаваат и се судираат, експериментираат со бројните "да" и "не", со дозволите и со забраните, со благосостојбата и со тегобноста. Со топлината на љубовта и со студенилото на рамнодушноста. Со нотребата од љубов, од допир, од поглед, од грижа - само сакаат да им биде добро.

Но, не се случува речиси никогаш. Врз девојчињата и врз момчињата, така лесни и подвижни, наеднаш се струполува

OPEN IDENTITIES

We are born as male and female, we grow up to become women and men. Let's learn from the boys and the girls: as flowers, they open and close. They open when they meet with their mother's eyes, the things they touch, the voices they hear, their own feelings and senses. They open and learn how to explore and recognize, how to move through space and swim through time. They close to have some time to think, to let go in dreams and fantasies, a narration of themselves and their relations to others, to the world. For the boys and the girls a hand is a hand, a rose is a rose. When they cry, they ARE the cry itself, when they laugh they become the very laugh, when they suffer they ARE the suffering. They live in the present moment; they walk and boldly pass through it. They find, examine, study, acquaint, and grow. They grow in a natural ambiance and a social milieu. Nevertheless, they are not alone, the others are here too: the sounds, the deaf silence, the movements, pain, and death. The meet and crash into, experiment with numerous "yes" and "no", with permissions and prohibitions, states of bliss and dejection. With the warmth of love and the coldness of indifference. With the need for love, touch, and glance, care - they only want to feel well

But it almost never happens. The weight of the world suddenly crumbles on top of the boys and girls, once so light and mobile. сета тежина на светот, како бомбардирање. Ова смееш да го правиш, ова не смееш. Вака треба, а вака не. Ова е добро, ова е лошо. И твоето тело почнува да се распарчува: од твојот "јут" научи се да се срамиш, сокриј го. Научи се да не се поведуваш по инстинктите, по длабоките емоции. Машко си? Тогаш не смееш да плачеш. И цветот сè почесто почнува да се затвора, научува да се брани. Правилата, прописите и должностите ги издигнуваат своите мрачни бастиони, своите бесилки. Умот станува високо ограден затвор на патишта трасирани од другите, на претрпени порази, од дамнина. Сонот на затвореникот станува бегство по немирните патеки на имагинацијата. И потоа, стануваме сè поосамени. Постоењето ни го наметнува својот поредок: имаш таква и таква задача, ти си тоа и тоа. А нормата ти наметнува што.

Светот не е скроен по мерка на момчињата и девојчињата. Општествениот идентитет станува рана, отворена и тегобна. Подоцна, со текот на времето, опустошените тела ги носат со себе знаците за претрпените порази. Сеќавањето станува темно место каде што се складирани поразите на родот, плачот и криците на светот.

А може и поинаку. Јас сум јас, јас женско, јас машко, но јас сум и ти. Јас сум моето искуство, но и твоето; јас сум мојата, но и твојата болка, мојата, но и твојата радост. Јас постојам бидејќи постоиш и ти. Се наоѓам на пат, покрај тебе. Јас сум со тебе, моите и твоите чувства, моите и твоите мисли. Различни сме, секој од нас е, и јас учам од тебе и ти учиш од мене. Во секоја и во секој од нас - искуството на човечкиот род: река што тече и тече понатаму. А во сегашноста, чекорење на светови: тешкотии и болка, глад и задоволство, благосостојба и среќа. Секоја и секој од нас, тоа се "световите". Ги носиме со себе и во нас, нивните звуци и бои, крвта што тече, биењето на срцето, здивот.

Можен е и еден друг свет. Жени и мажи, одговорни за своите светови, искрени како деца, итри како гулапчиња и невини This you can do, this you must not. This is wrong, and this is right. This is good and this is bad. And your body begins to go to pieces: learn to be ashamed of your "south", learn to hide it. Learn not to follow your instincts, your deep feelings. Are you a boy? You must not cry then. And the flower begins to close more and more often, it starts to defend itself. The rules, duties and regulations construct their dark bastions, their gallows. The mind becomes a prison with tall fences, a prison of paths trodden by others, of defeats and the past. The prisoner's dream becomes an escape on the restless paths of imagination. And then, we become more and more lonely. Existence instills its order in us: such and such is your task, this and that is you. And the norm does its part, as well.

The world was not made to suit the boys and the girls. The identity of society becomes a wound, infected and tedious. Later, as time goes on, the ravaged bodies wear the signs of defeat. Memory becomes a dark place where the defeats of the race are stored, the weeping and the cries of the world.

But it could be different. I am I, I girl, I boy, but I am you, too. I am my experience, but yours too; I am my, as well as your pain, my, but your joy, too. I exist because you do. I am on a road, by your side. I am with you, your feelings and mine, your thoughts and mine. We are different, we all are, and I learn from you and you learn from me. In every one of us, there is the experience of the human race: a river that flows on and on. And in the present, steps of worlds: difficulty and pain, hunger and pleasure, grace and happiness. Everyone of us, these are the "worlds." We carry them with and within us, their sounds and hues, the blood that flows, the beating of the heart, the breath.

Another world is possible, as well. Women and men, responsible for their worlds, sincere like children, swift like doves and

како лисици, можат да почнат одново, сега и веднаш, да ги извезат тенките нишки на еден цврст заплет, од срце до срце, од мисла до мисла, со внимателни чувства и знаења. Не повеќе едно "јас" поделено на "мене" и "тебе", туку различни, а заедно: јас и ти. Силни во сопствените разлики, да создаваме ослободени простори населени со жени и мажи кои ќе бидат среќни да се среќаваат, да се слушаат, да се сакаат, да страдаат и да плачат, да мислат и да чувствуваат заедно. Да живеат мудри и одговорни, отворајќи се и затворајќи се, како цветовите, како момчињата н девојчињата.

"Отворен идентитет" е двојно и симултано движење: го преработуваме сопственото искуство, но секој од нас е отворен и отворена кон другите. Спротивно од затворениот идентитет - тврдината, занданата на нашето "јас", ограничен во една улога, во една општествена група, еден пол. Човечкиот род или ќе биде жена и маж заедно, или нема да биде. "Отворените идентитети" се заеднички места во движење, во постојана трансформација, на пат низ времето и просторот. Се среќаваат во очите, "прозорците на душата", од каде што избива длабинската енергија на светот. Се чувствуваат "преку стомак", се слушаат како дишат. Тие се музиката на световите, насмевката и свесната смеа, страсната радост да се биде заедно на тој голем пат, во насока на ослободувањето.

"Отворените идентитети" се заеднички места на средбата и на судирот: да се судриме внатре во нас со она што нѐ прави затворенички и затвореници, да се судриме околу нас, со она што нѐ прави робинки и робови. Долу рацете од момчињата и девојчињата! Долу рацете од љубовта!

> Излагање на интеркултурниот кампус "Порто Франко", Тоскана, август 2000.

innocent like foxes, can start anew, here and now, can produce the fine thread of a strong connection, from heart to a heart, from one mind to another, with careful feelings and knowledge. No longer a singular "I," split to "me" and "you," but different and still together: you and me. Strong in our mutual differences, let's create freed expanses populated with women and men happy to meet, listen, love, suffer and cry, think and feel together. To live wisely and responsibly, opening and closing, like flowers, like boys and girls.

"Open Identity" is a twofold and simultaneous movement: we are processing our experience, but we are all open to others. Contrary to the closed identity - the fortress, the dungeon of our "I", limited to one role, one social group, one gender. The human kind either will be woman and man together or will not be at all. "Open Identities" are common places in movement, in ceaseless transformation, traveling through space and time. They meet in the eyes, "the windows of the soul," whence the deep energy of the world flows. They are felt "through the stomach", you can hear them breathe. They are the music of the worlds, the smile and the conscious laughter, the passionate joy to be together on that great path, headed for deliverance.

"Open Identities" are common places of meeting and collision: let's collide inside with what makes prisoners of us, let's collide around us, with what makes us slaves. Keep your hands off the boys and girls! Keep your hands off love!

> Presented at the intercultural campus "Porto Franko", Tuscany, August 2000. Translated by Sase Tasey